

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.
Razpošilja se v tiskarni.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto VI.

V Celovci 25. januarja 1887.

Št. 2.

Leto 1887 imenitno za ves katoliški svet.

V poslednjem številki smo kratko kazali, da je leto 1887 imenitno za nas Koroške Slovence: Dobili bomo novega knezoškofa, imeli bomo volitev za državni zbor in rešile se bojo naše šolske prošnje.

Danes pa pravimo: Leto 1887 je imenitno za ves katoliški svet.

Več ko dvesto milijonov živi katoliških kristjanov po celem svetu in vsi ti spoštujejo, čestijo in ljubijo papeža v Rimu za svojega sv. Očeta, za najvišega pastirja, za namestnika Jezusa Kristusa.

23. decembra 1837 so bili sedanji papež Leo XIII. za mešnika posvečeni in so na Silvestrovo — 31. decembra — obhajali svojo novo mešo. Po tem takim bojo papež ob koncu leta 1887 obhajali svojo zlato mešo.

11. aprila 1869 so papež Pij IX. obhajali zlato mešo in tedaj je bil vesoljni katoliški svet po koncu. Tudi sedaj se giblje ves katoliški svet in se že delajo ogromne priprave za to prelepo svečanost. Posamezni verniki so pa preslabi in bi ne vedeli, kaj početi, kako na znanje dati svojo udanost, svoje sočutje in svojo ljubezen do glavarja sv. katoliške cerkve. Zatorej se je v ta namen ustanovila v Boloniji na Italijanskem posebna komisija vnetih, odličnih katoličanov. Ta komisija vreduje in vodi po vsem katoliškem svetu naprave za papeževo zlato mešo.

Ta volilna komisija je pa sklenila, naj se k svečanosti papeževe zlate meše stori to-le:

1. Nabira naj se denar za en mešni stipendij za sv. Očeta v dokaz in v dar ljubezni in hvaležnosti.

2. Napravi se naj romanje v Rim, da se deputacije iz vseh dežel poklonijo papežu zlato-mešniku.

3. Osnuje se naj v papeževi palači Vatikanu razstava cerkvenih in drugih reči, ki jih verniki iz vseh dežel zlatomešniku pošiljajo v dar. Centralna komisija v Boloniji sama pa ni v stanu, po celem svetu vse vredovati in voditi, treba jej je pomoči iz raznih držav. Zatorej so se ustanovili za razne države enaki odbori, ki zaukazujejo in vodijo vse, kar se tiče priprav v dotični državi. Tako se je ustanovil za našo Avstrijo odbor na Dunaju, ki je v zvezi z glavno komisijo v Boloniji. Temu odboru je ime „Centralni odbor na Dunaju za pripravljanje zlato-

mešne svečanosti sv. Očeta papeža Leona XIII.“ Predsednik mu je Anton grof Pergen; njegov namestnik, Franc grof Kuefstein; odbornikov pa je podpisanih cela vrsta iz raznih dežel naše carevine.

Avstrijski naš odbor, ki občuje in je v zvezi z Bolonjsko komisijo, je potrdil in prevzel zgorej omenjene točke, kako naj se obhaja svečanost zlate papeževe meše.

4. Dodal pa je še eno točko, namreč: katoliška društva naj poklonijo papežu zlato-mešniku albume, to je lepo vezane knjige, v katerih se berejo adrese zvestobe in udanosti; vsaka dežela naj napravi svoj album.

Vse štiri točke so kaj primerno osnovane in ima vsaka svoj imeniten pomen.

Prvič denar naj se nabira in pošlje sv. Očetu zlatomešniku.

Ni še dolgo, kar so sv. Oče imeli svoje lastno kraljestvo, bili papež — kralj. Vzeli so jim vse in pustili le eno samo prostorno palačo Vatikan, v kateri že celih osem let živijo kakor jetnik. Nimajo nobenega premoženja razun milodarov vernih katoličanov. Zraven pa imajo podpirati in voditi vse cerkvene naprave po vesoljnem svetu. Vse, kar jim pošiljajo verniki, vse obračajo na misijonske, na šolske in bogoljubne naprave, kar beremo večkrat po raznih časnikih. Ta denar, ki se nabere za mešni stipendij, bo mehko in darežljivo srce sv. Očeta jako razveselil in mu pripomagal, dobra dela doprinesati po vsem svetu.

Drugič. Romanje v Rim ima namen sv. Očetu pokazati, kako katoliške ovčice po celem svetu svojega najvišega pastirja čestijo in ljubijo. Srca mora skorej človeku od žalosti pokniti, ko bere in sliši, kaj framazoni in neverniki vganjajo proti papežu, še svojega življenja niso varni. Romanje v Rim, kterege se bojo vdeležili gotovo v velikem številu verniki iz vseh dežel, iz vseh stanov in vseh jezikov, — to romanje bode glasno klical in pričalo, da verni katoličani čestijo in ljubijo svojega sv. Očeta. To bode tolažba in veselje papeževemu srcu, ki objema z enako ljubeznijo vse dežele in narode celega sveta.

Tretjič. Razstava v Vatikanu je tudi imenitnega pomena. Odpreti se ima meseca decembra 1887. V njo se bojo sprejemali vsake sorte darovi, ki se dajo porabiti za službo božjo, n. pr. cerkvena obleka, cerkvene posode, bukve, — vse po cerkvenih zapovedih in pravilih narejeno, dalje vsakesortni izdelki cerkvene umetnosti in obrtnosti. Naj pa nihče ne misli, da morajo biti te reči, ki se podarijo v razstavo, posebno krasne in drago-

cene, dobro dojdejo tudi priprosta dela, da so le primerna cerkvenim potrebam. Vse razstavljene reči se prepustijo v dar sv. Očetu, kar jih bode posebno razveselilo, ker tako radi podpirajo uboge cerkve in misijonarje po ptujih, daljnih deželah.

Centralnemu odboru na Dunaj se morajo poslati darovi za razstavo najdalje do konca septembra 1887, naznaniti pa se mu morajo že do konca marca 1887.

Četrtrič. Avstrijski odbor je pridjal še četrto točko: Naj se poklonijo katoliška društva in pošljejo sv. Očetu posebne adrese. Papež Leo XIII. se v pismih in nagovorih trudi na vso moč, da se katoliška vera čista ohrani in vtrdi, da krščanska pravila svojo veljavnost dobijo v političnem in socialnem življenju.

„Za nas Avstrijce“ — pravi dunajski odbor — spodobi se posebno, da se spominjamo, kako moramo biti Bogu hvaležni za ta dar, da se je ohranila med nami edinstvo v veri svete cerkve, katera je — s predrago nam in preslavno Habsburško rodovino vred — najtesnejša vez med raznoterimi našimi narodnostmi. Hvaležni moramo biti Bogu tudi za to, da se pod rimskim papežtvom vseskozi ponavlja katoliška vzajemnost. „Sloga med cesarjem in papežem je poročstvo, da ostanejo stanovitna in izdatno-delavna konservativna načela krščanstva in obnege miru“.

Dunajski odbor pričakuje, da se napravijo po vseh škofijah škofijski odbori ali odseki, ki naj bi občevali z njim, kakor on občuje z bolonjsko vrhovno komisijo, ter prizadevali si zvrševati v dotični škofiji zlatomešni program.

Tako mislijo verni katoličani obhajati zlato mešo sv. Očeta Leona XIII. Za vesoljnim katoliškim svetom tudi mi Koroški katoličani zaostali ne bomo. Posebno pa bomo to leto srčno molili in Boga prosili, naj se žalostne razmere sv. Očeta izboljšajo, naj papež dobijo svojo deželo in svoje premoženje nazaj, da bojo spet papež — kralj, in mirno in svobodno vladali sv. katoliško cerkev v srečo in blagor vsega sveta in vseh narodov!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Tabor.) Na Koroškem smo imeli tri tabore: v Grabštanju, Sopričah in na Bistrici pri Pliberku. Več tisoč ljudi se je zbralo iz vseh slovenskih dežel in vselej in povsod je šlo vse lepo v miru in po redu. Le samo v Grabštanju so nemškutarski „mokrati“ poskusili napraviti polom in prepir, pa Slovenci so jih držali v strahu.

Nemški časniki so zagnali krik, da Slovenci mislijo letos po letu pri Blaškem jezeru napraviti tabor.

Ni nam znano, odkod nemški časniki to novico imajo; to pa vemo, da imajo Slovenci po postavi pravico, visoko vlado prositi, naj jim tabor dovoli, in, ako ga dovoli, tudi obhajati ga. Tabor na Blaškem jezeru blizu trdonemškega (?) Beljaka je bil strela iz jasnega neba. Na vse strani je ta novica letela po čevljarju in zdaj časniki udrihajo in mahajo, kakor bi se jim mešali možgani. „Hinaus mit den Ruhestörern“ — vun in proč z njimi, ki mir kalijo —, tako ropotajo „Freie Stimmen“.

Zraven pa črnijo duhovnike, profesorje in druge rodoljube. Še gosp. barona Schmida, deželnega predsednika, hujskajo, naj tabor prepove. Slednjič pa grozijo Slovincem, ki bi čez Goravanke iz Kranjskega prišli na tabor, da se bode jim pot pokazal tako, da jih ne bode več nikoli volje hoditi čez Goravanke.

Po teh besedah smemo prašati: kdo napravlja nemir in prepir, kdo draži en narod na drugega? V Celovcu je govoril gosp. Schönerer, na Vratah gosp. dr. Weitlof, oba znana nasprotnika Slovincem — mi Slovenci pa nismo zinili le hude besedice ne. Zdaj so pa Slovenci menda volje, po postavi dovoljeni tabor napraviti na Slovenskih tleh, nikogar ne žaliti in ne dražiti: — in glej! ravno tisti gospodje, ki se bahajo, da so liberalci, da dajejo vsakemu svoje, ravno ti Slovincem branijo posluževati se ustavnih pravic? Ali to ni čudno? Ali to ni jasen dokaz, da ti ljudje ljubijo liberalizem, ki pravi: Meni vse, drugim pa nič? Pojdite rakom žvižgat s takim puhlim liberalizmom!

Iz Šent-Rupertja pri Velikovcu. Bil sem nedavno v sosednej farnej cerkvi Šent-Petru pri Vasi (Wallerberg). Ta se novo zida in bo, kakor upamo, z božjo pomočjo letos dozidana. Že sedaj je toliko popravljena, da se more v njej že opravljati božja služba. Videl sem tam nekaj posebnega kar mi je prav dopadlo. Videl sem pregrado po sredi cerkve, ki loči prostor za moške in ženske. Mislil sem si, taka šranga po cerkvi bi bila pač tudi pri nas potrebna. V naši cerkvi je za polovico več ženskih sedežev kot moških, pa vendar ženstvo še vedno sili v moške stole. Ravno taka zmes je v naši podružnici sv. Urha pri Črnem gradu. Kedar je tu božja služba, so skoraj vsi moški stoli nabasani z ženstvom. Zeleti bi bilo, da bi tudi naš č. g. župnik po izgledu Šentpeterskih po naših cerkvah ta lepi in hvalevredni red napravili, ker je njih večkratno opominjanje ostalo vselej brez vspeha.

Naj tudi ne bo odveč, če par besedi spregovorim o naši šoli v Velikovcu. Naša fara je precej velika pa čisto slovenska. Otroci pa hodijo v trdo nemško šolo. Kar nas pa še bolj žali, ko smo brali v „Miru“, da je mestjanom še to preveč, da bi imeli naši otroci kako besedo krščanskega nauka slišati po slovensko. Lani je tukajšni slovenski kmet p. d. Kavan novoizvoljen ud našega šolskega sveta, v nekej seji predložil nasvet, da bi bilo potrebno naj bi se naši slovenski otroci vsaj kako uro vsaki teden krščanskega nauka učili po slovensko. Naši mestjani so pa našli vse mogoče izgovore in njegov pametni in opravičeni predlog je bil ovržen.

Pametno bi torej bilo in tudi večini tukajšnjih okoličanov prav po volji, ako bi se postavila šola namreč dvorazredna, ki bi zadostovala za naše otroke. Zeleti bi bilo pa le učiteljev, ki bi bili zmožni tudi slovenskega jezika! Se ve da bi nas precej zaščimelo na mošnji, pa sčasoma bi se pozabilo. Nasprotno bi pa imeli šolske doklade veliko manjše kakor v mestu, zraven pa še šolska hiša ni naša temuč mestna. Tu bi pa otroke naš gospod fajmošter v matrnem jeziku učili krščanski nauk in Velikovški mestjani bi nam tega ne mogli oponašati. Mi bi se za nje malo zmenili, naj svoje otroke učijo samo nemško kakor hočejo.

Doljni Dravberg. (Ceciljno petje.) V so-stavku: „Od Polane pri Prevaljah“ v št. 1. ljubega „Mira“ se najdejo sledeče besede: „Na Spodnjem Koroškem, razun Možice, menda nikjer Ceciljnega petja nimajo“. Ako bi kdo hotel v Doljni Dravberg k farnej meši priti, prepričal bi se k svojemu veselju in k mojej zadostitvi, da ne samo v Možici, ampak tudi v naši farnej cerkvi in sicer vsak den Ceciljno petje božjo čest in Marijino slavo množiti in povišati si prizadeva. Ravno pretečeno nedeljo so latinsko litanijo od najsvetejšega imena Jezusovega prav lično in mično pele dve deklici iz proštove zlahte in dve gospodični od kolodvora. Voditelj je organist Jožef Müller, ki ima dober, tenjek sluh in prijazen debel glas. Tudi na Svečnico se bo pri nas pela latinska litanija od blažene device Marije. Se že vse močno veseli.

Od Libuč pri Pliberku. (Nepozabljiv den.) Pozno pridemo, pa vendar pridemo. 8. avg. m. l. je bil za vse, posebno pa pod pekopališčno cerkev sv. Andreja v Libučah spadajoče verne nepozabljiv den, den srčnega veselja. Slavni, vsega priporočanja vredni g. Albert Samasa v Ljubljani, so nam v našo največo zadovoljnost vlili dva nova zvona, s popolnoma vbranim glasom, h ostalima dvema. Eden je težek 258 klg. in nosi zraven primernih podob še slovenski napis: „Živim in mrtvim Mir“. — Drugi zvon v teži 932 kilo, ima lepe podobe sv. Jezusovega in Marijinega srca, Angela varha in sv. križ. Vlita so na njem tudi imena gg. dekana in cehmoštrov, zraven pa besede: „Vsaki čas, klical vas, Vabil bom, h božji dom“. Čast. g. dekan in zlatomešnik Val. Bergman, so jih s pomočjo g. kaplana Fr. Peteka krstili. Priča so bili goteji in gotice, osem ovenčanih devic in ogromna truma vernega ljudstva. Med pokanjem možnarjev so jih krstili „Jožef“ in „Marija“. Izvrstni tesarji z Lipice so jih srečno v zvonik spravili. Med tem ko so nam č. g. dekan s pridiznice prav mične besede govorili, so tesarji v zvoniku vse potrebno popravili. Potem je bil sprevod in pri drugem evangelju smo že slišali veličasten glas novih zvonov. Marsikterega je to do solz ganilo. Pevkinje pod vodstvom organista gosp. Urha Rožica in godci iz Pliberka so s svojo izvrstno godbo in vbranim petjem jako povišali slovesnost. Godce nam je priskrbel nek neimenovan rodoljub. Po sv. opravilu bil je obed pri „Slanicu“, kjer so donele razne napitnice in pesmi, seveda slovenske. Bog naj vsem dobrotnikom obilno povrne, ki so k temu slavnemu delu kaj pomagali, ali še dar pripravljen imajo, zakaj od računa za nova zvona 1452 gld. 59 kr. je še 200 gld. dolga. Vabili vas bodo zvonovi v božji dom, pa tudi vabili in opominjali, naj skrbite, da pridemo v nebeški dom, in da uživajte mir že tukej, enkrat pa večni mir; zakaj spolnili ste s svojim obilnim darovanjem ja nauk Jezusov, ki pravi: „Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom, da, kedar obnemagate, vas vzamejo v svoje prebivališče.“

Iz Škocjana v Podjuni. (Kdo dela nemir?) Naša občina bila je in je tudi še zdaj vedno ena izmed tistih, ki se bojuje s konservativno stranko za vero, dom in pa cesarja. Pa ravno zategadelj, ker je konservativna, še bolj pa, ker je slovenska, je liberalcem trn v peti in marsikteri občan je to že občutil. Ni torej čuda, ako napenjajo liberalci

tudi tu svoje moči, — prava sreča, da imamo samo enega, ki je nemškutar po duhu in telesu! — da bi spreobrnil trdovratno grešnico. Seveda pripomočki, katerih se poslužujejo, niso posebno čestni.

Poslušajte tedaj! Lani morali smo pri farovžu zidati nove pistonjake, kar je farmanom naložilo novih plačil, ki pa niso tako silno velika. Nekteri plačali so svoj del tukaj brez vsega obotavljanja, drugi pa tega niso hoteli, rekoč: I. I. še tudi ni plačal in tudi ne bo. Ko jim je pa župan rekel, da je I. I. najprvi plačal, so kar ostrmeli, potem pa so začeli godrnjati čez to, zakaj da se je sploh zidalo, saj ni bilo potreba, ko bi bil I. I. župan, bi tega gotovo ne bilo treba plačevati itd. Tako je navstal nemir. In veste, s čim da je liberalni modrijan mirne in pohlevne kmete zvalil na svoje limance? Tako-le jim je kvantal: Vsak posestnik mora sam svojo hišo, svoj skedenj itd. popravljati in česar potrebuje, sam si napraviti. Naj si to storijo tudi fajmošter. Smuk čez vrh! Ako bi bil farovž, skedenj, hlev itd. fajmoštrov, morali bi tudi fajmošter sami plačevati. Temu pa ni tako! Vsa poslopja so cerkvena, in farmani so dolžni za nje plačevati. — Tako se po abotnem dela nemir!

Iz Apač. (Podružnica) sv. Cirila in Metoda v Šent-Lenartu pri sedmih studencih je nas tako razveselila, da smo začeli tudi tukaj resno misliti, ustanoviti podružnico tudi za naš kraj in okolico. V kratkem bode se nas sešlo nekaj možakov, da se bolj natanjko dogovorimo in potem bomo vse potrebno poskrbeli, da se prej kot mogoče skliče prvo zborovanje in potem prošnja vložijo, da se dovoli podružnica po znanih pravilih.

Ob bregu Vrbskega jezera. (Nova občina.) Občina Vrba je bila ena največjih na Koroškem. Štela je 3690 duš in volila osem volilnih mož. Par let so pri volitvah zmagovali Slovenci in konservativci, kar nemško-liberalnim Vrbljanem ni bilo po volji. Zatorej so napeli vse strune in posrečilo se jim je, da so strgali občino na dva kosa. V novej Vrbskej občini so vesi: Vrba, Gorje, Vogličje in Dvor. To je jasno, da bode zdaj Vrba zvonec nosila. Za župana je voljen gostilničar gosp. Anton Wrann. Po volitvi so pokali možnarji, zvečer velika bakljada in vse je bilo židane volje. Bog daj srečo pod nemško-liberalnim klobukom. — Una nova občina Logaves si je volila za župana gosp. Urbana Urabl, posestnika v Logivesi. Ta občina ostane konservativna in slovenska.

Iz Borovelj. (Zadružna strojnica), v kterej bojo delali stroji tukajšne puškarske zadruge, bo morda nam Borovčičem pomagala. Razni časniki, med temi tudi „Mir“, so pohvalili to napravo; tudi Celovška kupčijska komora in deželna vlada nam mislite pomagati s tim, da se napravi zadružna strojnica. V tej strojnici bojo si mojstri po vrsti pripravljali robo, katero potrebujejo. Gotovo bojo stroji hitreje delali, ko pa človeške roke. Res, da bojo več robe, več pušk nadelali, — pa kdo jih bode kupoval, kam jih hočejo prodajati? Dela je premalo, — da! pravijo delalci, kaj bomo delali s stroji, ker še tako nimamo kaj dela. Edino upanje je še bilo na vojaško delo, nove avstrijske puške repetirke. Le zavoljo tega so Borovljanci tako veselo sprejeli nasvet vlade na osnovanje zadružnih mašin, ker se je sploh mislilo, da

se bodo s temi stroji izdelovali posamezni deli k vojaškim puškam. „Žolnirsko delo je še fletno delati“, pravijo Borovčiči, „ker je gotov denar!“ Ravnokar je pa razšla vest, da je vojaško delo od vlade odbito! Seveda ni samo zdaj žalost v Borovljah, ampak v celem spodnji Rožni dolini. Čuditi se pa tudi ni, kajti v mestu Steyer so že pripravljeni in uravnani na vojaško delo, v Borovljah pa še dozda ni nobenih mašin, ktere bi samo za 100 ljudi sto tisuč goldinarjev stale. Pravi vzrok slabo žalostnega položaja v slov. Borovljah je edino le to, ker je preveč delavcev. 600 je delavcev in to ogromno število še vedno bolj narašča. Žalostni časi nas čakajo; marsikteri bode moral pobrati šila in kopita, in si sreče iskati drugod.

Iz Železne Kaple. (Strašna novica!) V Kortah se je novo leto strašno začelo. Nedeljo po novem letu so fantje sedeli pri Pristavniku in bili dobre volje. Ob sedmih zvečer so ga pa preveč imeli v glavi in se začeli prekarjati. Hlapec Mat. Šträmpfl se je sprijel z dninarjem Anton Tratar; pravijo, da je na-nj piko imel zavoljo neke ženske. Drvar Jan. Kalan nju je pomiril, in navstal je pokoj. Naenkrat pa Šträmpfl skoči po koncu, se zakadi skoz vežo v drvarnico, zagradi veliko sekiro in mahne po Kalanu in Tratarju. Kalan je imel glavo prebito in bil koj pri priči mrtev; Tratar pa je ranjen na čelu, na ustih in prsih, ter jo bo javeljne speljal. Šträmpfl se je podal na pot proti Kapli in bil volje sam sebe izdati sodnji. Med potjo ga je pa žandarm Sumper srečal in prijel. Glejte! kaj dela žganje, — varujte se ga! — Nesreča in škoda za Korte pa je ta, da svojega duhovnika nimajo. Na vse strani imajo po 2—3 ure v cerkev, zatorej se služba božja zanemarija, včasih zamudi, včasih je pa v cerkev hoditi zavoljo potov ali vremena nemogoče. Bog pomagaj!

Iz Bilcovsa. (Žalostna novica.) Ravno minulo leto se je za našo občino prav žalostno končalo. Naš župan, gosp. Miklavž Ogriz, je po kratkejši bolezni umrl. Ravno na sveti dan je ležal na parah in na Šent-Štefanovo smo ga pokopali. Rajni Miklavž je bil skrben oče, moder gospodar in skoz in skoz pošten mož. Zatorej se je pri pogrebu zbrala ogromna truma ljudi in mu skazala poslednjo čest in ljubezen. Ko župan je zvesto in na tenjko opravljal vsa svoja opravila. Naj v miru počiva! Namestnik županov je postal dosedanji prvi svetovalec po domače Urban v Podgradu. Tudi ta je pravi poštenjak in občno spoštovan. Gotovo se bode pri volitvi izvolil za župana. — Pri nas se slovenski duh veselo razširja. Od leta do leta narašča število družnikov Mohorjeve družbe in ljudje ne morejo lepega berila dosti prehaliti!

Iz Bistrice pri Plibrku. (Naj v miru počiva!) Koroški Slovenci smo še vsi spali, gosp. Juri Kraut pa je bil že ves vnet za slovenščino. Od l. 1848 sem-le se je živo poganjal za slovenščino v šolah in kancelijah. Večkrat so se pri njem zbrali Slovenci in imeli svoje shode. 31. jul. 1870 bil je v njegovej gostilnici na Bistrici velik tabor. Več tisoč ljudi je bilo tam zbranih. Rajni Juri je bil tudi pri vseh volitvah na prvem mestu, in njemu se imamo posebno zahvaliti, da smo že l. 1863 vsaj enega našincev spravili v deželni zbor.

Z Jurjem pa ni umrl slovenski duh pri hiši, njegova žena Marija se je tudi vselej skazovala ko vrlo Slovenko. Nekaj let je svojega Jurja preživela, 29. novembra m. l. pa je tudi ona za njim šla v večnost. Dolgo je bolehal, pa vse prenašala voljno in vdana v božjo voljo. V 65. letu svojega življenja je, previdena s sv. zakramenti, v Bogu zaspala. Njen pogreb je bil 1. decembra veličasten, neštivilno pogrebcev se je zbralo, skazat rajnej poslednjo čest in ljubezen. Pričakoval sem, da bode kdo drug tega pogreba omenil; ker pa je vse le tiho, napisal sem pa jes te vrstice. Naj v miru počivata Juri in Marija; hvaležni Slovenci ju ne bomo pozabili nikoli.

Iz Šent-Jakoba pri Rožeci. (Z a h v a l a.) Lepo petje človeka razveseljuje in oživlja. Povsod, kjer živi narodni duh, povsod živi tudi slovenska pesem. Da bi se po Rožni dolini še bolj vnel narodni čut in duh, začeli smo se podučevati in vaditi v petju. Zdaj se pri nas kakih 50 fantov podučuje in vadi peti slovenske pesmi. Prosili smo, naj nam rodoljubi pripomagajo, da dobimo slovenskih pesem. In došla nam je obilna pomoč! Poslale so se nam zbirke slovenskih pesem od raznih strani: Slovenska društva, rodoljubi in rodoljubkinje, vsi so nam priskočili na pomoč. Naj nam zatorej bode dovoljeno na tem mestu svojo najiskrenejšo zahvalo izreči vsem, ki so v ta namen kaj darovali; pa tudi prosimo, da nam ostanejo še v bodoče naklonjeni. — Bog povrni našim dobrotnikom vse to stoterno. — V kratkem bomo skušali pri nas ustanoviti tudi šolsko podružnico svetega Cirila in Metoda, da bomo tako tudi na to stran postavili jez pomemčevanju šol po slovenskih pokrajinah.

Iz Kanalske doline. (Vetrovsko-Trbiška grajščina?) Naša dolina je gorata, pečevna in ljudje si služimo kruhej s krvavimi žulji. Nekdaj so po dolini stale fužine in dejale dokaj prislužka. Zdaj je vse tiho in mrtvo. — Nekdaj so hodile nepretrgane rajde velikih vozov, ki so na Laško vozili dile, pinje in drugo lesovje. Precej denarja in zasluzka je to dajalo dolini. Železnica je vsemu storila konec in po cesti lahko trava raste. — Koze so nam bile velika pomoč pri našem trdem življenju. Zdaj so te v velikej nevarnosti. Tako se godi našej dolini. — Ravnokar se je pa spet raznesla neka novica, ki nas je tudi prestrašila. Grof Arko, dosedanji posestnik Vetrovsko-Trbiške grajščine, je bil velik dobrotnik cele naše doline. Ni je občine, ni je cerkve, ni je občno-koristne, dobrodelne naprave po celem dolini, kterej bi on ne bil velik dobrotnik. Zdaj pa slišimo in tudi beremo, da se je ta grajščina prodala in da jo je kupil Koroški religijonski zaklad (Religionsfond). Bojimo se, da našej dolini odpade pomoč, ktero je od grofa Arkota vživela v tako obilnej meri. Bomo videli, ali bode novi posestnik — religijonski zaklad — nam tudi tako velik dobrotnik in pomočnik. Grof Arkotove družine ne bode nikoli zabila naša uboga dolina, — njen spomin ostane večni! Naj jej Bog povrača njene velike, neštivilne dobrote!

Iz Rude. (R a z n e r e č i.) Leto je novo, skrbi so pa stare ostale. Težavno se tukaj nekterim kmetom godi zastran drv, stele in tako dalje. Zdaj pa dobimo še črno vojsko, v ktero se ravnokar vpisujejo moški od 22. do 44. leta. Radi da-

jemo kri in življenje za svitlega cesarja in ljubo domovino, vendar Bog nas ovaruj vojske, da ne bo potreba sklicati črno vojsko, to je „Landsturm“. Veseli pa smo, da imamo svojega lastnega duhovnika. Slišali smo Vogrčane, kako so tožili, ker niso imeli svojega duhovnika. Vidimo, kako morajo sosedni Gorenčani božjo službo iskati po daljnih, težavnih potih. Kako lepo in veselo smo mi doma na Rudi opravljali božjo službo v sv. božičnih praznikih. Dobili smo že tudi svojega organista, katerega smo delj časa pogrešali. Zdaj se v cerkvi spet tako lepo poje in orglja, da je le veselje! Bog daj, da bi še dolgo vse tako ostalo! Hvaležni po bodimo Bogu za to srečo in dobroto, — hodimo radi v cerkev in obnašajmo se povsod ko pravi, verni katoličani!

Deželni zbor Koroški.

Zbor županov v Pliberči je prosil, naj se vpelje posilno ustavljenje osepnic, pa rabiti se mora živalska tekočina. V 11. seji je deželni zbor temu pritrdil. — V 12. in 13. seji niste imele kaj posebnega. — V 14. seji je bil na dnevnem redu predlog, naj se vpeljejo lovske karte. Vsakdo, kdor hoče na lov hoditi, mora tako karto rešiti za 3 gld. na leto. Po pravici se je čuditi, da so se ravno poslanci kmečkih volilnih okrajev na vso moč prizadevali, da naj se lovske karte ne vpeljejo. Lov in strel je draga veselica, ki kmetu jemlje zlati čas, denar, in ga spravi od hiše, kjer je potreben. Zatorej skušnja uči, da si z lovom kratkočasijo grajščaki, uradniki, duhovniki, trgovci, gostilničarji, kratko: priprosti kmetje malo kedaj. Lov je luksuz, kdor pa ima denar za luksuz, naj ga tudi plačuje. Stroški za deželne potrebe naraščajo od leta do leta, torej je živa potreba, da se poišče potreben denar. Najpametnejši pa je, da se denar tam jemlje, kjer ga je kaj in kjer se izdaja za veselice. Tako plačujejo vsaj le tisti, ki so volje plačevati; sicer bi pa bila potreba, na direktne davke nakladati više doklade in bili bi prisiljeni plačevati vsi od konca do kraja. Tako pa plačujejo le tisti, ki se hočejo kratkočasiti z lovom. 22 poslancev je glasovalo za, 11 pa proti vpeljavi lovskih kart. Ta davek bode deželnej kasi vrgel 10.000 gld.

V 15. seji je poslanec Hock stavil predlog, naj se za Koroško napravi posebna zavarovalnica zoper ogenj itd. O tej zadevi je bil v našem deželnem zboru že večkrat govor. Bog daj zdaj več sreče!

V 16. seji se je sklenilo, da se za zdej posilna delavnica za Koroško deželo posebej ne zida, temuč naj se deželni odbor pogovarja z deželnim odborom v Ljubljani, zastran tega, da se Koroški prisiljenci nekaj let vsprejemljejo v Kranjsko delavnico; — dalej naj deželni naš odbor preiskuje in pretehtuje vprašanje, kako bi se dale napraviti hiše za zanemarjeno mladino, kako bi se moglo zabraniti, da bi se potepuhi in lenuhi ne klatili po deželi in nadlegovali prebivalce. Res lepe reči, da bi se le tudi dale vpeljati v življenje!

Kaj dela politika.

Naš državni zbor začne spet svoje delovanje 28. januarja. — O novem letu je cela Evropa zvonila „mir“; ni se bati vojske, tako je donelo od vseh strani. Minulo je komaj 14 dni in spet se ropota, kakor bi imeli vojsko pred durmi. Nihče ne ve prav za prav povedati, kdo da se bode vojskoval, — ali vse se pripravlja za vojsko. Naš vojni minister potrebuje več denarjev, — vojaški novinci se bojo k svojim oddelkom poklicali že 20. februarja, ne pa kakor navadno še le 1. aprila. Borzni kurzi tudi padajo, kar menda tudi kaže na vojsko. Bog daj, da bi se vihar spet vlegel! — Knez Bismark hoče na Nemškem vojsko pomnožiti na sedem let, in znani general Moltke je rekel: „Ako ta predlog odbijete, potem imamo vojsko“. Državni zbor je pa predlog odbil, in Bismark je pri tej priči prebral cesarsko pismo, s katerim se državni zbor razpusti. Nemčija se Avstriji in Rusiji laskari, na obe strani dela sladke obljube, — da bi se na Bismarka le bilo zanašati! — Na Francoskem tudi nabirajo vojake in kupujejo konje. Znano je, da ima Francija staro piko na Nemčijo. — Turčija se pod roko sprizanjuje z Rusijo in je poslala v Sofijo posebnega komisarja. — Na Ruskem se menda vojaki vozijo proti jugu. Nek telegram je povedal, da se skoz mesto Vilna vsak den peljeta dva vojaška vlaka. To bi tudi kazalo na vojsko.

Gospodarske stvari.

Šena (Röthel) je pri svinjah pogostna bolezen. Nek grajščinski upravnik blizu Vrbe ob jezeru je šeno bolno svinjo tako-le ozdravil. Ukazal je v zemljo izkopati precej globoko jamo. V to jamo je svinjo postavil in jo z zemljo tako pokril, da je le nekaj glave iz jame štrlelo. Vsako četrto ure potem je glavo in zemljo z mrzlo vodo poliljal in sicer celih pet ur ravno tako vganjal. Po tem je okidal raz svinje zemljo, in glej! svinja se požene in sama iz jame skoči. Nekaj časa so jo pustili okoli letati, potem jo v hlev spravili in koj jesti ponudili. Kako se je vse čudilo, ko je prejel na pol mrtva svinja jela po koritu čohati, da je bilo le veselje. Svinja je bila popolnoma ozdravljena. Naj poskusi, komur svinja za šeno zboli; škodovalo gotovo ne bode.

Za poduk in kratek čas.

Govor gosp. Šimana Incko na Brnel.

Imam nalogo in čest spregovoriti Vam danes na prvem zboru naše podružnice šolskega društva sv. Cirila in Metoda nekatere prijazne besede.

I. Ako se ozremo v cerkveno zgodovino naše koroške dežele, našli bomo, da je v naše kraje že zgodaj prisvetila luč kerščanske vere. Komu izmed Vas ni znano slavno ime sv. Mohora, ki je bil učenec sv. evangelista Marka in prvi škof v Ogleji? Pripoveduje se o njem, da je prišel tudi v naše kraje oznanovat vero Kristusovo. Pozneje, v petem, šestem stoletji, ko se je začelo preselovanje

narodov in so razni narodi od severja in izhoda tiščali proti lepej Italiji, pokončala se je tukaj mlada setev krščanstva. V 7. in 8. stoletji po Kristusu so jeli prihajati oznanovalci sv vere iz Solnograda ali Salcburga v staro slavno Karantanijo. Že prvi škof solnogradski, sv. Rupert, se je veliko trudil, da bi prižgal Slovincem luč edinozveličavne vere ter je prehodil Koroško in Štajersko in je menda prišel celo do starega Celja. Njegov naslednik, sv. Virgilij, ni sam prišel na Koroško, poslal pa je sem sv. škofa Modesta, katerega truplo, kakor Vam je znano, počiva v Gospejsveti. Za temi so dohajali še drugi misijonarji v našo deželo. Dasi-ravno so se resnično trudili in si veliko prizadevali, vendar niso mogli krščanske vere za stalno po Koroškem utrditi; nekaj zavolj tega, ker so bili tedaj sploh nemirni in viharji časi; nekaj pa zavolj tega, ker Slovenci nemškimi misijonarjem niso dosti zaupali, ter so se bali, da bi jim s krščansko vero ne naložili nemškega jarma, imeli so namreč tedaj Slovenci svoje lastne vojvode. Najbolj pa zavolj tega nemški oznanovalci sv. vere niso mogli koroške Slovence stalno pokristjaniti, ker so slovenski jezik le nepopolnoma zastopili, ali ga celo niso razumeli. Zdaj pa je Bog v svojem usmiljenju obudil in poklical dva brata, sv. Cirila in Metoda, ki sta postala prava apostola slovanskemu narodu.

Sveta brata Ciril in Metod sta prišla iz Soluna, grškega, pa tudi slovanskega mesta. Znala sta tedaj že od doma slovansko, kakor sta bila tudi v vseh drugih vednostih dobro podučena. Pridobila sta najprej Bolgare krščanskej veri. Leta 863 sta došla v veliko Moravijo in sta začela Moravcem in sosednim Slovincem oznanovati zveličalne resnice sv. vere v matrneji, slovanskej besedi. „In Slovenci so se obveselili, ko so zaslišali veličastna dela Božja v svojej matrneji besedi“. Pa nista samo oznanovala resnice sv. vere v matrnem jeziku, temuč sv. Ciril je izmislil tudi slovanske črke, slovansko pisavo ter sta začela sveta brata sv. pismo in druge boguslužne bukve predstavljati v slovanski jezik, kakor sta tudi božjo službo opravljala v domačem, slovanskem jeziku. Tako se je zgodilo, da sta neizrečeno hitro oprala ves slovanski narod v zveličalnej kopeli sv. krsta. Kakor pa ima vsaka dobra reč svoje nasprotnike — naša družba, če je tudi najboljša, jih bo gotovo tudi imela — tako sta našla tudi naša sveta brata veliko nasprotovanja zlasti od nemških duhovnov, kateri so mislili, da imajo le oni oblast po teh pokrajinah učiti. Začeli so ju tedaj tožiti v Rimu, kakor da bi ne bila pravoverni in zato, ker sta opravljala božjo službo v slovanskem jeziku. Tako se je prigodilo, da sta morala sv. Ciril in Metod potovati na zagovor v Rim. Na tem potovanju sta se delj časa mudila med Slovinci ter sta oznanovala nauke Kristusove.

V Rimu sta bila z veliko čestjo sprejeta, sami papež so njima proti prišli, ker sta nosila seboj ostanke ali svetinje sv. Klementa. Papež z drugim duhovenstvom zaslišijo naša dva brata, pa se kmalu prepričajo, da sta popolnoma pravoverni, ju pohvalijo in posvetijo v škofa. Sv. Ciril se ni dolgo veselil škofovske česti; že prej bolj slab, začel je v Rimu prav resno bolehati in je tudi v Rimu umrl leta 868 ter je bil z največjo čestjo

pokopan v cerkvi sv. Klementa. Se na smrtnjej postelji je milo prosil svojega brata, kateri je hotel v samostan ali kloster stopiti, da naj bi dragih Slovanov nikar ne zapustil. Sv. Metod se tedaj sam zopet vrne med Slovence. Ker se je pa bila vnela vojska med Moravci in Nemci, mudil se je sv. Metod dolgo med Slovenci, posebno pri knezu Koceljnu v Panoniji ter jih je v veri potrjeval in podučeval v slovenščini. Ko je zopet mir postal, šel je med drage Moravane in je med njimi nadaljeval svoje apostolsko delo. Pa tudi zdaj je našel še veliko nasprotovanja, akoravno so ga papež povzdignili v nadškofa in storili tako popolnem neodvisnega od nemških škofij. Moral je sv. Metod v drugič potovati v Rim, kjer se je zopet sijajno opravičil. Pa tudi zdaj preganjanje zoper njega ni potihnilo. Po nedolžnem je prišel celo v ječo, kjer je zdihoval dva in pol leta. Zopet oproščen preživel je na zadnje nekoliko bolj mirnih let med Slovani, dokler ga ni Bog poklical na plačilo. Umrl je leta 885 in njegovo truplo počiva na Velehradu na Moravskem.

II. Ljubi Slovenci! osnovali smo tukaj šolsko društvo, ali bolj prav podružnico šolskega društva sv. Cirila in Metoda. Združili smo se, ker združena moč več premore, kakor posamezen človek; združili smo se, da delamo ali upljivamo na sedanjo šolo; delati ali upljivati pa hočemo na šolo v duhu ssv. bratov Cirila in Metoda.

a) Zakaj sta se naša dva apostolja najprej in najbolj trudila? Zakaj sta toliko truda in potov, toliko nasprotovanja, da celo zapor in ječo trpela? Zato, da bi ljubljeni slovanski narod otela teme nevednosti in neverstva in ga prestavila v čudovito luč krščanske vere in omike. Tako moramo tudi mi, ljubi Slovenci! najprej in najbolj na to delati, da postane naša šola zopet verska, to je, za slovenske katoliške otroke. Šola pa še ni verska, če se samo kakih par ur krščanski nauk v šoli uči, temuč tudi vse drugo podučevanje, vsa odgoja ima se vršiti v krščanskem duhu. Da se bo pa to zgodilo, da bodo zamogli učitelji, katerim zaupate najdražji zaklad, ki ga imate, svoje otroke, v krščanskem duhu podučevati in odgojevati, treba bo, da se bodo tudi sami učitelji odgojevali bolj na verskej podlagi in da bodo iz prepričanja in v dejanju katoliški; zakaj nihče ne more dati, česar sam nima. Zadnji čas se je na Dunaju osnovalo katoliško šolsko društvo, ktero si zato prizadeva, da postane šola, zlasti ljudska šola, zopet verska. Tako društvo bi jes tudi za Koroško z veseljem pozdravil. Vstreza pa mojim željam tudi društvo sv. Cirila in Metoda, zakaj tudi ono deluje na verskej podlagi, tudi ono hoče versko, to je za nas Slovence katoliško šolo.

b) Kaj nas še uči sv. brata Ciril in Metod? Ona nista samo božjo besedo oznanovala v domačem, slovanskem jeziku, temuč sta iznašla tudi slovanska pismena, sta predstavljala svete bukve v slovanski jezik ter sta mladenče podučevala v slovenščini. Od tod njuni čudovitni vspeh! Tako naj bo tudi pri nas. Na to moramo delati, da si priborimo po postavnem potu za naš mili slovanski jezik večje pravice v ljudskej šoli. To je prvi in poglavitni namen našega društva. Vsaj to moramo pri nas na Koroškem doseči, da se bodo slovanski otroci v svojem matrnem jeziku moliti,

dobro brati in pisati naučili, in da bo podučni jezik, vsaj v prvih letih za slovenske otroke slovenski. To tirja zdrava pamet, zdrava pedagogika, kajti ona veli, da se morajo otroci, kedar v šolo stopijo, podučevati v matrnem jeziku in da si morajo v tem jeziku pridobiti v ljudske šoli najpotrebnejših vednost za življenje, ne pa v drugem, njim nerazumljivem jeziku. To nam dovoljuje tudi državna postava, od presvitlega Cesarja potrjena; naš dobrotljivi presvitli Cesar delijo vsem narodom mile Avstrije enake pravice, kakor nosijo vsi tudi enaka bremena. Ko se pa za materno besedo v šoli potegujemo, želimo, da bi se slovenski otroci, zlasti v višjih razredih, seznanili tudi z nemškim jezikom, ker dobro vem, da je to za nje koristno, in da človek toliko več velja, kolikor več jezikov zna.

c) Sploh mi Slovenci nemškega jezika ne zaničujemo, temuč ga visoko spoštujemo ter se ga radi in tudi lahko učimo; mi želimo tudi s svojimi sosedi Nemci v miru živeti. — Slovenec je sploh mirna in krotka duša — a tega nam ne bo mogel noben pameten človek za zlo jemati ali zamerjati, da svoj matрни slovenski jezik najbolj pri srečanju imamo in ljubimo. In ravno ta namen hoče tudi doseči društvo sv. Cirila in Metoda: da bi se nikar ne sramovali, da smo Slovenci. „Kdor zaničuje se sam, pravi pesnik, podlaga je ptužjevi peti“. To hoče naše društvo doseči, da bi vsi Slovenci svoj matрни jezik spoštovali in ljubili in ga kolikor mogoče v čest postavili. „Biti slovenske krvi, bodi Slovincu ponos“.

Dragi slovenski rojaki! Dve svitle zvezdi svetite na nebu slovenskem — sveta Ciril in Metod, slovanska dva apostola, — ter nas budite in kličete hraniti in braniti dva najdrajša zaklada: našo kerščansko katoliško vero in milo našo slovensko govorico.

Smešničar.

(Nadzornik v šoli.) Ljubi moji otroci, pravi g. nadzornik, srčno me veseli, da ste tako dobro podučeni in tako lepo odgovarjate. Le samo to mi še izrazite: 12 gospodov kupi 24 birnov pšenice. Koliko birnov pride na enega? Otroci premišljujejo in duhtajo, pa vsi so tiho ko miš. Slednjič se Jakec oglasi in pravi: „Gosp. nadzornik! tako daleč se mi še nismo učili“.

Kako to, odgovori nadzornik, saj so mi gosp. učitelj rekli, da znate že soštevati, odštevati, poštovati in razštevati.

Jakec: To je že resnica; pa mi smo le rajtali z repico in s krompirjem, do pšenice pa nismo še prišli.

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Za koncipijenta k deželnej vladi v Celovcu pride gosp. Franc Kolenc, do sedaj okrajni komisar v Celju. Hvala Bogu, da imamo vsaj enega gospoda pri deželnej vladi, ki zna tudi slovenski. — Nekaj naših deželnih poslancev, med njimi tudi naš deželni glavar, so neko adresu poslali Nemcem na Češkem in jim naznanili, da so z njimi popolnoma ene misli, in

da so prav storili, ko so zapustili sobano deželnega zbora. Nam se dozdeva, da bi naši poslanci bili bolj patrijotično storili, ako bi take adrese ne bili odposlali. To se pravi narodni nemir in prepir podpirati. — 1. februarja stopi na Brnici nova pošta v življenje. — Na Zgornjej Beli si je sodnijski avskultant Fr. Huber vrat prerezal. — Gosp. Müller H., dosednji učitelj na Prevaljah, gre k sv. Jederti v Lav. dolini. Da bi le namesto njega dobili gospoda, ki zna tudi slovenski; — gosp. Mihl Lud. je postal stalen učitelj v Podkrajju; — gosp. Moser Fl. pride v Pliberk; prej je bil v Šmarjeti pri Trušnjah, tam se mu je pa gotovo trda godila, ker ne zna slovenski. — Po Celovcu se raznaša novica, da misli gosp. baron Helldorf fužino v Lipicah popustiti in fužine v Šent-Janžu pri mostiču kupiti od alpinske unije in tukaj delo začeti. — Šla je po vseh časnikih novica, da so ribiči v Vrbi namesto velike ribe vjeli nekega vtopljenca, ki je sam šel v jezero. Ta pa je bosa od konca do kraja in resničen ostane stari pregovor: „Kar jezero ima, nazaj več ne dá“. — Meseca decembra 1886 je bilo na Koroškem v poštne hranilnice 4617 vlog z 491.144 gld., vračil pa 874 z 113.089 gld. — 16. januarja je nek oficir z neko gospodično zibnil iz Celovca; pisma, ki so jih našli, pravijo, da sta se usmrtila, drugi pa mislijo, da sta jo pobrisala kam drugam.

Na Kranjskem. „Glasbeni Matiči“ v Ljubljani dovolil je finančni minister pl. Dunajevski za l. 1886 300 gld. podpore — V Ljubljanski vojašnici vstrelil se je 3. t. m. podčastnik Olšneger, doma iz Koroškega. — „Narodna šola“ v Ljubljani izdajati bode začela to leto „knjižnico za mladino“. Take knjižnice nam je do sedaj manjkalo. — V deželnem zboru se je letos zopet veliko govorilo o dolenjskeje železnici, pa menda vse zastoj. Za škodo, ki jih je napravila povodenj na Gorenjskem, dovolilo se je 18.000 gld., Vincencijeve družbi za Marjanišče pa 3000 gld. — Činkeljovo eikorijno tovarno v Ljubljani in vsa posestva na Grosupljem in v okolici ljubljanski kupil je gosp. dr. Grätz iz Grada za 115.000 gld. — V Kranji ustanovil je nemški „šulferajn“ „otroški vrt“, v kterege bode lovil otroke slovenskih starišev. To je pač žalostno znamenje za starodavni slovenski Kranj. Ta nazadek je obžalovanja vreden. — V Ljubljani je te dni pokradel neki jud Abraham Diamant gospej Gariboldijeveje zlatnine in srebrnine v vrednosti 40.000 gld. Mislil jo je potem popihati, a na železnici v Pragerhofu ga je žandarmerija zasačila ter odvedla v Ljubljano v zapor.

Na Štajerskem se Slovincem trda godi. Nemcem se še vse premalo po slovenskih ljudskih šolah nemščina uči, zatorej se kujejo nove postave in novi ukazi. Pa slovenske občine se bojo postavile po robu in mislijo se potegovati za svoje pravice po vseh stopnjah do najvišjega sodišča. — Pri novih volitvah za občinske odbore zmagajujejo večinoma Slovenci: „Ne vdajmo se!“ — Na Spodnjem Štajerskem se kmetijske podružnice oglašajo za to, naj bi država prevzela zavarovanje poslopij. — „Slov. Gospodar“ je vlani donasal prelepo popisovanje romanja k D. M. v Lurdu. Te članke je gosp. dr. Križanič, stolni korar v Mariboru, izdal v posebnej knjižici. Prav lična je in velja le 50 kr.

Na Primorskem v Gorici se je prigodila za nas Slovence neizrečeno velika nesreča, da je gosp. Fran Erjavac, profesor in priljubljen pisatelj v Gorici umrl nagle smrti. 12. januarja je bil rajni zvečer nenavadno vesel, okoli 11. je zbolel in 1/2 bil je mrtev. Zguba je nedomestljiva, kajti gosp. F. E. je znal za ljudstvo tako pisati, kakor malo kateri. Žaluje toraj cela Slovenija, od vseh strani so leteli telegrami in pisma v Gorico in pogreb 15. jan. je bil velikanski. Naj v miru počiva; Slovenci ga ne bomo pozabili nikoli. — Finančni minister je Tržaškim finančnim oblastnjim zaukazal, da morajo slovenske vloge reševati slovenski. — Mestni odbor v Trstu je ojstro prijel škofijstvo, ker mestne cerkve preveč poslovenjuje. Res, da so duhovniki večinoma Slovenci, ker se Lahom ne zljubi, stopiti v duhovni stan. Poslanec gosp. Naberger je krepko ugovarjal proti takemu ravnanju, pa seveda — zastoj!

Na Dunaju je slovenski kljub, ki ima včasih vesele večere. Tak večer je bil 18. decembra. Zbralo se je mnogo slovenske gospode. Spominjali so se rajnega Antona Janežiča, katerega rojstni den je bil 19. dec. Mestni učitelj gosp. Ciperle je imel slovesni govor. Povdarjal je velike zasluge rajnega Antona, ki je svojemu slovenskemu narodu daroval vse moči, zdravje in življenje. Govor je bil navdušeno sprejet.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Za provizorja gresta č. g. Hain Jož. v Nemški Grebinj in Sirnik Jan. v Šmartin na polju. Umrl je č. g. provizor Zolner Jož. R. I. P.!

Izkaz za danski misijon.

Neimenovan 2 gld. Tri neimenovani v Špitalu 7 gld. Matevž Markovič v pokoju 3 gld. O. Jan. Nep. Vertot, fajm. 5 gld. J. G. 1 gld. Neimenovana 2 gld. Skoz Elizabetinski samostan 3 gld. 10 kr., 2 gld. pl. M. 10 gld. Neimenovan 1 gld. 10 kr. P. C. 1 gld. Skoz gospodično J. B. 3 gld., 16 gld., 1 gld., 1 gld. 50 kr. Neimenovan 50 gld. Č. g. Mat. Ambroš, dehan in fajm. 3 gld. Č. g. Jož. Zojer, dehan in fajm. 5 gld. Redovna župnija v Šent Pavlu 20 gld. Č. g. Matija Mosser, prov. 4 gld. Č. g. Andr. Krainc, župnik 2 gld. Č. g. Jožef Fritz, dehan in župn. 5 gld. Č. g. Jožef Palle, provizor 2 gld. Skupej 149 gld. 70 kr.

Oglasila.

„Priče Božjega bitja“

izišle so ravnokar v II. zvezku, ki ga je potrdilo prečast. knezoškofijstvo ljubljansko. Vsebinska je še zadno bolj umestna potrebam spridenega danesnjega časa, kakor ona v I. zvezku in vredna vsestranskega priporočila. — Knjižica stane 25 kr., s pošto 5 kr. več, ter je dobiti pri Dragotinu Hribarju, Breg št. 10, pri Blazniku in v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani.

Podpisani priporoča častitim duhovnikom in cerkvenim predstojnikom svoje voščene sveče, ki jih izdeluje iz čistega čebelnega voska brez vsake druge primesi. Rad izroči svoje sveče vsaki preskušnji; gorijo svetlo, mirno in počasno. Cena za kilogr. 2 gld. 50 kr. franko.

Karol Pacher,
voskar in svečar v Železni Kapli.

Teran-vino črno, lastni pridelek, poskušeno preservativno sredstvo proti koleri in sredstvo proti urogenitalni bolezni, leto 1886 osobito okusno in dobro, se dobi v duhovnji v Skopem na Krasu via Sesana liter po 30, 35 40 kr. Posiljatev se vrši od 50 litrov naprej. — Pozor p. n. č. duhovščina oziroma darilnega vina!

Priznано nepokvarjene, izvrstne
voščene sveče
izdelujejo

P. & R. Seemann v Ljubljani.

„Ljubljanski Zvon.“
Stoji celo leto gld. 4.60, pol leta 2.30, četrt leta 1.55.

Loterijske srečke

od 15. januarja.

Linc	56	47	72	45	86
Trst	52	70	75	79	56

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hekto-litr-		Ime blaga	na kilo	
	gld.	kr.	gld.	kr.		gld.	kr.
pšenica	5	74	7	17	goveje meso . . .	—	58
rž . . .	4	45	5	56	telečje meso . . .	—	60
ječmen	3	65	4	55	svinjsko meso . . .	—	56
oves	2	10	2	62	kostrunovo . . .	—	44
hejda	3	15	3	94	maslo . . .	1	10
turšica	3	40	4	25	puter . . .	—	1
pšeno	6	—	7	50	prekajen špeh . . .	—	80
proso	3	80	4	75	frišen špeh . . .	—	60
grah	—	—	—	—	mast . . .	—	70
leča	—	—	—	—	100 kil sena . . .	3	80
fižol	7	—	8	75	100 kil kisl. sena . . .	3	—
krompir	—	80	1	31	100 kil slame . . .	2	70
					100 kil deteljnega semena	—	—

Kakor časniki poročajo, žitna cena na viš leze. Sv. treh kraljev trg v Belaci je bil dobro obiskan; živine se je prignalo 540 repov. — Mastni voli so se v Celovcu plačali po 149—160 gld., vprežni 130—140, junci 95—115 gld., krave 82—122 gld., junice 65—85 gld. — Drva so po starem, pa bojo zavoljo mraza poskočile. — Semnjev meseca februarja na Koroškem ni imenitnih, samo ponedeljek po sv. Matiju je trg v Trebnjem.